

SURPLACE

Surplace

René van Loenen

Gedichten

Buijten & Schipperheijn *Motief*

DE ROOS
VAN CULEMBORG

INHOUD

De aanjager 9

TIJDSLOT 11

Surplace 13

Racefiets 14

Bouwterrein 15

Aula 16

Steengroeve Winterswijk 17

Schoolplein 18

Zonneleen 19

Badhuis 20

Eerste snee 21

TONGWERKEN 23

Processie 25

Verhofstadt 26

Vrouwenmantel 27

Skibbereen 28

Straatwaarde 29

Icoon 30

Maestro 31

Mizen head 32

COULISSEN 33

Rakelings 35

Dorpscafé 36

Herfsttafereel 37

Teatro Olimpico 38

Grafkamer 39

Halloween 40

Coo 41

Dauwbraam 42

KLEIN UUR U

speurtocht in terzinen 43

Aantekeningen 62

Je moet niet alleen, om de plek te bereiken,
thuis opstappen, maar ook uit manieren van kijken.
Er is niets te zien, en dat moet je zien
om alles bij het zeer oude te laten.

Herman de Coninck

DE AANJAGER
voor *De Roos van Culemborg*

Iemand moet mij aanjagen, op pad sturen
om stil te staan bij zandgroeven, te blijven
hangen bij littekens en kleine wonderen
in de schoot van de rivier, bij geruchten
van reuring, onverwachte beelden
van bloei onder lagen vernis.

Iemand die zegt: tel je vondsten en maak
van hangplekken broedplaatsen, nesten
van taal, bol van betekenis.

TIJDSLOT

SURPLACE

Die naast mij rijdt, die tijd vertragen kan
tot een surplace, die mij verleidt
tot een gedicht in wankel evenwicht
dwingt mij op kop.

Krampachtig stilstaan is de prijs
die ik betaal om wat zich aandient
vast te houden tot wij bezweet en uitgeput

de sprint aangaan: een krachtmeting
die ik altijd verlies omdat ze mij laat winnen.

RACEFIETS

Mijn vader kon met handen los.
Hij hield ze meestal op zijn rug gekruist stand-by.
Zelfs bij een haakse bocht dwong hij
met zijn gespierde jongenslijf zijn racefiets
in de juiste richting. Hij wist de ogen
van veel meisjes in de buurt op zich gericht.

Mijn moeder raakte zwanger toen ze achttien was.
De fiets werd door mijn vader voor een kinderwagen
ingeruild, bravoure voor plichtsbesef,
een hoge prijs, maar ik besta
als tastbaar uitvloeisel van vaders stuurmanskunst
en dit gedicht is van zijn stuntwerk het bewijs.

BOUWTERREIN

Waar eens de keeper stond
wordt nu een diepe sleuf gegraven.
Er is geen doel meer. Nooit meer
wordt hier gescoord.

De stenen toegangspoort is alles
wat er rest van vroeger dagen.

Maar soms wanneer de wind
uit villatuinen de geur aanwaait
van afgesneden gras,
hangt er heel even een ontlading
in de lucht: gejuich dat aanzwelt
bij een kans voor open doel
en bij een zeperd inzakt
tot een collectieve zucht.

AULA

We zien elkaar – met grote stappen
door de tijd – steeds zoveel jaren ouder,
vermagerd of juist uitgedijd.

Er is het nodige gebeurd, te veel om roerend
in de koffie diep op in te gaan. We houden het
bij niet meer werken en toch druk.

En niemand weet waar we elkaar
weer zullen zien en niet wanneer en niet
van wie we dan weer afscheid moeten nemen.

Beeld stapelt zich op beeld: het laatste
wat we van de ander zien blijft hangen
als een still in de uiterste seconde.

STEENGROEVE WINTERSWIJK

Verscholen achter Heras Hekwerk gaapt de groeve:
miljoenen jaren in de diepte opgeslagen, lagen
gestolde tijd met krimpscheuren en stenen
prentbriefkaarten van subtropisch leven.

Motoren achter mij rijten de stilte open.
Een laatste hagedis schiet voor mijn voeten weg.
Ik zet het zelf ook op een lopen.

Uitsterven gaat gewoonlijk ongemerkt
maar soms juist schoksgewijs, gepaard
met hels kabaal en scheuren in het doek
van het heelal.

SCHOOLPLEIN

Minder uw vaart! gebieden mij de borden.
Dat doe ik, niet alleen omdat het moet.
Zo stapvoets rijdend zie ik hem pas goed:
mijn oude school. Wat is ervan geworden?

Ik hoor en zie een uitgelaten horde,
de juf en meester die hun ronde doen
van boom tot boom – het is nog net als toen –
en straks muteert de chaos weer tot orde.

Wel is er een verdieping bij gekomen
en is de fietsenstalling uitgebreid.
Maar altijd blijft dit plein onder de bomen
een plek van kleurrijke saamhorigheid,
al worden juist twee vechtjassen gescheiden
nu toeteraars mij manen door te rijden.